

Румянцев А.П.

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ВЕКТОР ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ У СВІТОВЕ ГОСПОДАРСТВО

Характерною рисою зовнішньоекономічної політики нашої держави завжди була багатовекторність. Підтримуючи зовнішньоекономічні стосунки з більшістю країн світового співтовариства, в окремі періоди свого розвитку, в силу, насамперед, об'єктивних причин, деякі напрями міжнародних відносин вітчизняний політикум визначив як пріоритетні. Сьогодні стратегічними партнерами державні структури визначають США, Росію, Європейський союз. Останній в контексті реалізації довготривалих національних економічних інтересів займає дедалі більш вагоме місце. Це обумовлено, перш за все, наступними обставинами.

По-перше, слід відмітити, що ЄС є одним із основних світових економічних центрів, який наближений до України. З врахуванням перспектив розширення ЄС до 27 членів його населення приблизно 550 млн. чоловік, що вдвічі більше ніж в США, ВВП – більше 9 трлн. Доларів, а його витрати на військовий сектор наблизяться до 230 млрд. доларів США.

По-друге, ЄС сьогодні є головним світовим експортером та імпортером. Його частка у світовому експорті становить близько 40%, а відповідно імпорту – 38%.

По-третє, треба відзначити, що ЄС найбільш розвинуте світове інтеграційне утворення, яке має значний сукупний науково-технічний, економічний, індустріальний, фінансовий та інвестиційний потенціал.

По-четверте, що в ЄС сконцентровано висококваліфікований кадровий потенціал та створено достатньо місткий ринок праці.

По-п'яте, в ЄС накопичено великий міжнародний досвід розвитку та регулювання інтеграційних господарських процесів, проведення країнами-членами ЄС спільної правової, соціально-економічної, кадрової, науково-технічної, валютної, зовнішньоекономічної, екологічної політики.

З огляду на зазначене, Україна тяжіє до ЄС і ставить за стратегічну мету вступити в обґрунтовано окреслений період до цього інтеграційного об'єднання. Не зважаючи на досить віддалену перспективу вирішення даного питання, наша держава постійно проводить політику розширення та інтенсифікації багатограних зв'язків з ЄС та окремими країнами, що входять до цього угруповання.

Серед основних напрямів інтеграції нашої країни до Європейського економічного простору варто виділити зовнішньоторговельні зв'язки. При цьому зростають обсяги експорту та імпорту не лише з економічно розвинутими країнами ЄС, а і, зокрема, з новими членами організації, що вступили до неї у 2004 році. Другим напрямом інтеграційної взаємодії України з ЄС можна вважати сферу інвестиційної діяльності. Іноземні інвестиції країн ЄС займають провідне місце у вітчизняній економіці.

Окремо необхідно виділити такий напрям включення до європейських інтеграційних процесів як спільне підприємництво. Зараз в Україні зареєстровано близько 6 тисяч спільних підприємств майже в усіх регіонах та галузях народного господарства. Тут доцільно звернути увагу на перспективи укладання угод з країнами ЄС про міжнародну спеціалізацію та кооперування виробництва, які ще не отримали належного розвитку.

Не менш важливим є науково-технічна інтеграція з ЄС, розвиток співробітництва в інноваційній сфері. Україна має світові результати в електрозварюванні, літакобудуванні та інших галузях, що визначають науково-технічний прогрес, що створює передумови для поглиблення взаємовигідних зв'язків у цьому напрямку.

В цілому спектр стратегічної взаємодії України з ЄС, на наш погляд, може охоплювати всі сфери міжнародних відносин. Поряд з економічними проблемами інтеграції України та ЄС зараз все активніше сторони висувають питання політичної, військової співпраці, прикордонного, митного співробітництва, взаємодії в екологічній, соціальній сфері, спільному розв'язанні глобальних та регіональних проблем. Все це дає підстави стверджувати, що Україна, спираючись на свої потенційні можливості, геополітичне положення та використовуючи переваги європейських інтеграційних процесів, буде поступово розв'язувати завдання щодо економічного зростання та піднесення життєвого рівня населення.

Румянцева Н.С.

ФОРМУВАННЯ ІНФРАСТРУКТУРИ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

Посилення глобалізаційних процесів сприяють об'єктивній інтеграції економіки нашої країни у світове господарство. Важливим в цьому відношенні є розвиток інфраструктури зовнішньоекономічної діяльності України, що в умовах інтенсивних ринкових перетворень вітчизняного суспільного виробництва набуває важливого значення.

Інфраструктуру зовнішньоекономічної діяльності можна розглядати як систему міжнародних державних, приватних і громадських інститутів, а також технічних засобів, що діють та використовують відповідні заходи у ринково-фінансовій, організаційно-виробничій, комунікаційній сферах в масштабах окремих країн і міжнародної економіки в цілому. Інфраструктура ЗЕД зорієнтована на обслуговування інтересів суб'єктів міжнародних ринкових відносин та забезпечення їх ефективної реалізації та взаємодії. Значний потенційний вплив інфраструктури на розвиток національної економіки випливає із деяких технічних та економічних характеристик, що відрізняють її від більшості інших товарів та послуг. Саме ці характеристики, а також особливості функціонування зовнішнього сектору економіки, вимагають особливої уваги держави до зовнішньоекономічної інфраструктури.

Домінуючою економічною характеристикою сучасної інфраструктури є надання послуг через мережі постачання, захищені на обслуговування значної кількості споживачів, наприклад, залізничний транспорт, засоби зв'язку, морські порти тощо. Ці системи у більшості випадків є спеціалізованими, тобто призначені для надання лише одного виду послуг. Інвестиції в систему комунікацій (наприклад, в підземні трубопроводи) є фактично незамінними, оскільки ці системи не можуть бути переорієнтовані на використання іншим чином, а також не можуть бути перенесені в інше місце, на відміну, наприклад, від інвестицій у транспортні засоби.

Регулювання системи інфраструктури ЗЕД та продовження управління нею з боку держави є необхідним. Оскільки розвиток взаємозв'язків з іноземними партнерами має відповідати, в першу чергу, інтересам України, пріоритетам державної зовнішньої політики. Орієнтація зовнішньоекономічної політики на створення у довготривалій перспективі конкурентних переваг нашої держави на світовому ринку вимагає першочергового розвитку тих інфраструктурних елементів, які забезпечують продуктивне функціонування експортоорієнтованих галузей виробництва та просування їх продукції на іноземних ринках. Згідно з класичною теорією, країна отримає вигоду від міжнародної торгівлі, реалізуючи на зовнішньому